

Diagnosen LAT

Den senaste i raden av bokstavskombinationer avsedda att förklara allmänna tillkortakommanden är LAT. LAT står för **L**abour **A**version **T**rauma och betyder på svenska ungefär *traumatisk aversion mot möda*.¹ Diagnosen tilldelas personer som uppfyller minst fyra av följande sex kriterier.

1. Initiativslöhet
2. Upplevelse av att de flesta handlingar är till för någon annans skull
3. Utför helst arbete utifrån en detaljerad lista
4. Upplever eufori efter utförda uppgifter, oavsett insatsens omfattning
5. Handlingsförslamning vid fler än fyra väntande uppgifter
6. Kvasisnålhet²

Ett problem för personer med LAT är ångest som ofta leder till depression p.g.a. en påtaglig känsla av oduglighet. I vår kultur är *flit*, *arbetsambet* och snarlika begrepp honnörord, ofta använda i dödsrunor avsedda att förhärliga den framlidne. Motsatsen, att vara *lat* är något som möts med öppet förakt. Exempelvis anses lata personer inte vara förtjänta av inkomster, ofta inte ens av livets elementaria.

Personer med diagnosen LAT rår dock inte för sitt tillkortakommande. LAT är ett medfött och obotligt handikapp. Därför är det rimligt att empatiskt bejaka LAT-personer istället för att förakta dem. En enkel och mycket rimlig retorik är att hårt arbete faktiskt inte är något märkvärdigt för en normal person, men desto mer för en LAT-person, och att LAT-personers arbete därför är betydligt mer beundransvärt och förtjänt av respekt.

Genom en förändrad attityd mot LAT-personer skulle deras allmänpsykologiska tillstånd förbättras, vilket överhuvudtaget skulle förbättra deras möjligheter att själva trotsa sitt handikapp. Överhuvudtaget har utsatta grupper situation i samhället förbättrats de senaste åren. Genom ändrade benämningar har respekten för dem förstärkts. Tidigare omtalades LAT-personer med det av förakt genomsyrade epitetet *lata*. Hädanefter bör de benämnas med den adekvata och vetenskapligt fastslagna termen LAT-personer.

Individer med LAT-personlighet har länge varit hänvisade till låtsad flit och svår stress på arbetsplatser. Den utvidgade kunskapen om LAT tillämpas på en samhällssituation med en tilltagen arbetslöshet där många normala personer går sysslolösa och hoppas på en anställning, samtidigt som stressade och deprimerade LAT-personer som mest ser fram mot pension men inte har råd, pekar mot att LAT-personer borde få gå i pension tidigare än andra, med en väl tilltagen pension.

¹ Svenska psykologförbundet övervägde användning av det svenska TAM, men avstod då det lätt kunde misstolkas genom att leda tanken till homonymet *tam*.

² *Kvasisnålhet* är ett snålhetsliknande tillstånd som inte betingas av missunnsamhet eller egoism, utan av aversion mot mödan att behöva införskaffa nytt. En kvasisnål person kan i själva verket vara mycket generös.